

סוג הבחינה: א. בגרות לבתי ספר על-יסודיים
ב. בגרות לנבחנים אקסטרניים
מועד הבחינה: חורף תשע"ה, 2015
מספר השאלון: 136,001206

תנ"ך

2 יחידות לימוד

על פי תכנית הלימודים החדשה המעודכנת

הוראות לנבחן

- א. משך הבחינה: שתיים וארבעים וחמש דקות.
- ב. מבנה השאלון ומפתח ההערכה: בשאלון זה חמישה פרקים.
פרק ראשון	—	ספר בראשית	—	(12×2)	—	24 נקודות
פרק שני	—	היסטוריוגרפיה ונבואה	—	(20×2)	—	40 נקודות
פרק שלישי	—	נושאי החובה	—	(6×3)	—	18 נקודות
פרק רביעי	—	נושאי ההרחבה	—	(6×1)	—	6 נקודות
פרק חמישי	—	קטע נלמד לניתוח ולהבנה	—	(4×3)	—	<u>12 נקודות</u>
	—	סה"כ	—		—	100 נקודות
- ג. חומר עזר מותר בשימוש: תנ"ך שלם בלי פירושים, בלי תוספות ובלי תרגום. מותר להשתמש בתנ"ך שיש בו מפות.
- ד. הוראות מיוחדות: (1) אל תעתיק את השאלה; כתוב את מספרה בלבד. (2) התרכז בנושא. שים לב לכתב, לכתיב ולפיסוק.

הערה: בקטעים מן התנ"ך השם המפורש בא בצורת ה'.

כתוב במחברת הבחינה בלבד, בעמודים נפרדים, כל מה שברצונך לכתוב כטיוטה (ראשי פרקים, חישובים וכדומה).
רשום "טיוטה" בראש כל עמוד טיוטה. רישום טיוטות כלשהן על דפים שמחוץ למחברת הבחינה עלול לגרום לפסילת הבחינה!

ההנחיות בשאלון זה מנוסחות בלשון זכר ומכוונות לנבחנות ולנבחנים כאחד.

ב ה צ ל ח ה !

/המשך מעבר לדף/

ה ש א ל ו ת

פרק ראשון — ספר בראשית (24 נקודות)

ענה על שתי השאלות 1-2.

בכל שאלה ענה על סעיף א — חובה (7 נקודות) ועל אחד מן הסעיפים ב-ג (5 נקודות).
(לכל שאלה — 12 נקודות)

1. קרא בראשית, א', 20-31.

- כ וַיֹּאמֶר אֱלֹהִים יִשְׂרָעוּ הַמַּיִם שְׂרָץ נֶפֶשׁ חַיָּה וְעוֹף יְעוֹפֵף עַל-
כא הָאָרֶץ עַל-פְּנֵי רִקְיעַ הַשָּׁמַיִם: וַיִּבְרָא אֱלֹהִים אֶת-הַתַּיִמָּנִים
הַגְּדֹלִים וְאֶת כָּל-נֶפֶשׁ הַחַיָּה וְהַרְמִשֶׁת אֲשֶׁר שְׂרָעוּ הַמַּיִם
לְמִינֵהֶם וְאֶת כָּל-עוֹף כְּנָף לְמִינֵהוּ וַיֵּרָא אֱלֹהִים בֵּי-טוֹב:
כב וַיְבָרֶךְ אֹתָם אֱלֹהִים לֵאמֹר פְּרוּ וּרְבוּ וּמְלֵאוּ אֶת-הַמַּיִם בַּיָּמִים
כג וְהָעוֹף יֵרֵב בָּאָרֶץ: וַיְהִי-עֶרֶב וַיְהִי-בֹקֶר יוֹם חֲמִישִׁי:
כד וַיֹּאמֶר אֱלֹהִים תּוֹצֵא הָאָרֶץ נֶפֶשׁ חַיָּה לְמִינָהּ בְּהֵמָה וְרֶמֶשׂ
כה וְחַיֵּית-אָרֶץ לְמִינָהּ וַיְהִי-כֵן: וַיַּעַשׂ אֱלֹהִים אֶת-חַיֵּית הָאָרֶץ לְמִינָהּ
וְאֶת-הַבְּהֵמָה לְמִינָהּ וְאֶת כָּל-רֶמֶשׂ הָאֲדָמָה לְמִינָהּ וַיֵּרָא
כו אֱלֹהִים בֵּי-טוֹב: וַיֹּאמֶר אֱלֹהִים נַעֲשֶׂה אָדָם בְּצַלְמֵנוּ בְּדְמוּתֵנוּ
כז וְיִרְדּוּ בִדְגַת הַיָּם וּבְעוֹף הַשָּׁמַיִם וּבַבְּהֵמָה וּבְכָל-הָאָרֶץ וּבְכָל-
ח הָרֶמֶשׂ הָרֹמֵשׂ עַל-הָאָרֶץ: וַיִּבְרָא אֱלֹהִים אֶת-הָאָדָם בְּצַלְמוֹ
כח בְּצֶלֶם אֱלֹהִים בָּרָא אֹתוֹ זָכָר וּנְקֵבָה בָּרָא אֹתָם: וַיְבָרֶךְ
אֹתָם אֱלֹהִים וַיֹּאמֶר לָהֶם אֱלֹהִים פְּרוּ וּרְבוּ וּמְלֵאוּ אֶת-הָאָרֶץ
וכבִּישְׁהָ וּרְדּוּ בִדְגַת הַיָּם וּבְעוֹף הַשָּׁמַיִם וּבְכָל-חַיָּה הָרֹמֶשֶׁת
עַל-הָאָרֶץ: וַיֹּאמֶר אֱלֹהִים הִנֵּה נָתַתִּי לָכֶם אֶת-כָּל-עֵשֶׂב וְזָרַע
ל זָרַע אֲשֶׁר עַל-פְּנֵי כָל-הָאָרֶץ וְאֶת-כָּל-הָעֵץ אֲשֶׁר-בּוֹ פְּרִיעַץ
זָרַע זָרַע לָכֶם יִהְיֶה לְאֹכְלָהּ: וְלָכָל-חַיֵּית הָאָרֶץ וְלָכָל-עוֹף
הַשָּׁמַיִם וְלָכָל רֹמֵשׁ עַל-הָאָרֶץ אֲשֶׁר-בּוֹ נֶפֶשׁ חַיָּה אֶת-כָּל-
לא יֵרֶק עֵשֶׂב לְאֹכְלָהּ וַיְהִי-כֵן: וַיֵּרָא אֱלֹהִים אֶת-כָּל-אֲשֶׁר עָשָׂה
וַהֲגִיטוֹ טוֹב מְאֹד וַיְהִי-עֶרֶב וַיְהִי-בֹקֶר יוֹם הַשִּׁשִּׁי:

ענה על סעיף א (חובה).

א. בקטע שלפניך יש חזרה על צירופי מילים.

(1) ציין מה מדגישה החזרה על צירוף המילים "וירא אלהים כי טוב".

(2 נקודות)

(2) הבא מן הקטע צירוף מילים חוזר נוסף, והסבר את תפקידו. (5 נקודות)

ענה על אחד מן הסעיפים ב-ג.

ב. קרא פסוקים 20-22 בקטע שלפניך.

יש הטוענים כי המשפט "ויברא אלהים את התנינים הגדלים" מבטא דה־מיתולוגיזציה (שלילת סיפורי ראשית של עמי הסביבה). הסבר טענה זו.

ג. קרא פסוקים 28-30 בקטע שלפניך.

לפי פסוקים 29-30 חלה הגבלה על האדם לעומת מה שהובטח לו לפי פסוק 28.

הסבר קביעה זו. בסס את דבריך על הכתוב.

2. קרא בראשית, ט"ז.

א וְשָׂרִי אִשְׁתְּ אַבְרָם לֹא יָלְדָה לוֹ וְלֵהָ
 ב שְׁפָחָה מִצֻּרִית וּשְׁמָהּ הָגָר: וַתֹּאמֶר שָׂרִי אֶל-אַבְרָם הִנֵּה-נָא
 עֲצֹרֵנִי הֵי מְלֹדֶת בִּאֲנִי אֶל-שְׁפָחָתִי אוֹלִי אֲבֵנָה מִמֶּנָּה
 ג וַיִּשְׁמַע אַבְרָם לְקוֹל שָׂרִי: וַתִּקַּח שָׂרִי אִשְׁתְּ אַבְרָם אֶת-הָגָר
 הַמִּצְרִית שְׁפָחָתָהּ מִקֵּץ עֶשֶׂר שָׁנִים לְשִׁבְתְּ אַבְרָם בְּאֶרֶץ כְּנָעַן
 ד וַתֵּתֶן אֹתָהּ לְאַבְרָם אִישָׁהּ לוֹ לְאִשָּׁה: וַיָּבֹא אֶל-הָגָר וַתְּהַר
 ה וַתֵּרָא כִּי הָרְתָהּ וַתִּקַּל גְּבוּרָתָהּ בְּעֵינֶיהָ: וַתֹּאמֶר שָׂרִי אֶל-
 ו אַבְרָם חֲמִסִּי עָלֶיךָ אֲנֹכִי נָתַתִּי שְׁפָחָתִי בְּחִיקְךָ וַתֵּרָא כִּי
 הָרְתָה וְאֶקַּל בְּעֵינֶיהָ יִשְׁפֹּט הֵי בֵּינִי וּבֵינֶיךָ: וַיֹּאמֶר אַבְרָם
 ז אֶל-שָׂרִי הִנֵּה שְׁפָחָתְךָ בֵּידְךָ עֲשִׂי-לָהּ הַטּוֹב בְּעֵינֶיךָ וַתַּעֲנֶנָּה
 ח שָׂרִי וַתְּבָרַח מִפְּנֶיהָ: וַיִּמְצְאָהּ מְלֹאךְ הֵי עַל-עֵין הַמִּים
 ט בַּמִּדְבָּר עַל-הָעֵין בְּדֶרֶךְ שׁוּר: וַיֹּאמֶר הָגָר שְׁפָחַת שָׂרִי אִיר-
 מִזֶּה בָּאת וְאַנָּה תִּלְכִּי וַתֹּאמֶר מִפְּנֵי שָׂרִי גְבוּרָתִי אֲנֹכִי בִּדְחַת:
 י וַיֹּאמֶר לָהּ מְלֹאךְ הֵי שׁוּבִי אֶל-גְּבוּרָתְךָ וְהִתְעַנִּי תַּחַת יְדֶיהָ:
 יא וַיֹּאמֶר לָהּ מְלֹאךְ הֵי הִרְבָּה אֲדֹבָה אֶת-זֶרְעֶךָ וְלֹא יִסְפָּר
 יב שְׁמוֹ וַיִּשְׁמַע אֶל-שָׁמַע הֵי אֶל-עֲנִיךָ: וְהוּא יִהְיֶה פְּרָא
 יג אָדָם יָדוֹ בְּכָל וַיֵּד כָּל בּוֹ וְעַל-פָּנָי כָּל-אֲחָיו יִשְׁכֵּן: וַתִּקְרָא
 יד שֵׁם-הֵי הַדְּבָר אֵלֶיהָ אֹתָהּ אֵל רָאִי כִּי אָמְרָה הָגָר הִלֵּם
 טו רְאִיתִי אַחֲרַי רָאִי: עַל-כֵּן קָרָא לְבָאָר לְבָאָר לְחֵי רָאִי הִנֵּה
 טז בֵּין-קֶדֶשׁ וּבֵין בְּדֵד: וַתֵּלֶד הָגָר לְאַבְרָם בֵּן וַיִּקְרָא אַבְרָם שֵׁם-
 טז בְּנוֹ אֲשֶׁר-יָלְדָהּ הָגָר יִשְׁמַעְאֵל: וְאַבְרָם בֶּן-שְׁמֹנִים שָׁנָה וְשֵׁשׁ
 שָׁנִים בְּלֹדֶת-הָגָר אֶת-יִשְׁמַעְאֵל לְאַבְרָם:

ענה על סעיף א (חובה).

א. (1) קרא גם **בראשית**, ט"ו, 4-5.

לפי פסוקים אלה, מהי ההבטחה של ה' לאברם? (2 נקודות)

(2) לפי הקטע שלפניך (**בראשית**, ט"ז), מהו הקושי בדרך להגשמת הבטחה זו של ה' לאברם, ובמה ההצעה של שרי לאברם מנסה לפתור את הקושי?

בסס את דבריך על הכתוב. (5 נקודות)

ענה על אחד מן הסעיפים ב-ג.

ב. קרא פסוקים 3-6 בקטע שלפניך.

(1) על פי פסוקים 3-5, כיצד השפיע הפתרון שתיארת בתת-סעיף א (2) על היחסים בין שרי להגר? בסס את דבריך על הכתוב. (2 נקודות)

(2) האם, לדעתך, תגובת אברם בפסוק 6 על דברי שרי ראויה לשבח או לגנאי?

נמק את דבריך. (3 נקודות)

ג. קרא פסוקים 10-12 בקטע שלפניך.

הבא מפסוקים אלה שני דברים שבהם אלוהים מברך את ישמעאל ואת צאצאיו, והסבר אותם.

פרק שני — היסטוריוגרפיה ונבואה (40 נקודות)

ענה על שתיים מן השאלות 3-5.

בכל שאלה שבחרת, ענה על סעיף א — חובה (8 נקודות) ועל שניים מן הסעיפים ב-ד (לכל סעיף — 6 נקודות).
(לכל שאלה — 20 נקודות)

ענה על שתיים מן השאלות 3-5.

3. קרא מלכים א, כ"א, 19-1.

א ויהי אחר הדברים האלה פרס היה
לנבות היזרעאלי אשר ביזרעאל אצל היכל אחאב מלך
ב שומרון: וידבר אחאב אל-נבות ולאמר ותנה-לי את-פרמך
ויהי-לי לגן-ידיק כי הוא קרוב אצל ביתי ואתנה לך תחתיו
פרס טוב ממנו אם טוב בעיניך אתנה-לך כסף מחיר זה:
ג ויאמר נבות אל-אחאב חלילה לי מזה: מתתי את-נחלת
ד אבותי לך: ויבא אחאב אל-ביתו סר וזעף על-הדבר אשר-
דבר אליו נבות היזרעאלי ויאמר לא-אתן לך את-נחלת
אבותי וישכב על-מטתי ויסב את-פניו ולא-אכל לחם:
ה ותבא אליו איזבל אשתו ותדבר אליו מה-זה רוחך סרה
ו ואינך אכל לחם: וידבר אליה כי-אדבר אל-נבות היזרעאלי
ואמר לו תנה-לי את-פרמך בכסף או אם-חפץ אתה אתנה-
ז לך כרם תחתיו ויאמר לא-אתן לך את-כרמי: ותאמר אליו
איזבל אשתו אתה עתה תעשה מלוכה על-ישראל קום
אכל-לחם ויטב לבך אני אתן לך את-כרם נבות היזרעאלי:
ח ותכתב ספרים בשם אחאב ותחתם בחתמו ותשלח הספרים
אל-הזקנים ואל-החורים אשר בעירו הישבים את-נבות:
ט ותכתב בספרים לאמר קראו-צום והשיבו את-נבות בראש
י העם: והושיבו שנים אנשים בני-בלעל נגדו ויעדהו לאמר
יא ברכת אלהים ומלך והוציאהו וסקלהו וימת: ויעשו אנשי
עירו הזקנים והחורים אשר הישבים בעירו כאשר שלחה
אליהם איזבל כאשר כתוב בספרים אשר שלחה אליהם:

ספרים

(שים לב: המשך הקטע בעמוד הבא.)

יב קראו צום והשיבו את-נבות בראש העם: ויבאו שני האנשים
בני-בלעל וישבו נגדו ויעדהו אנשי הפלעל את-נבות נגד
העם לאמור בדרך נבות אלהים ומלך ויצאהו מחוץ לעיר
יד ויסקלהו באבנים וימת: וישלחו אל-איזבל לאמר סקל נבות
טו וימת: ויהי כשמע איזבל כי-סקל נבות וימת ותאמר איזבל
אל-אחאב קום רש את-פרס נבות היזרעאלי אשר מאן
טז לתת-לך בכסף כי אין נבות חי כי-מת: ויהי כשמע אחאב
כי מת נבות ויקם אחאב לרדת אל-פרס נבות היזרעאלי
ז' לרשתו: ויהי דבר-ה' אל-אליהו התשבי
יח לאמר: קום יד לקראת אחאב מלך-ישראל אשר בשמרון
יט הנה פכרם נבות אשר-ירד שם לרשתו: ודברת אליו לאמר
כֹּה אָמַר ה' הֲרַצְחָת וְגַם-יִרְשָׁת וּדְבַרְתָּ אֵלָיו לֵאמֹר כֹּה
אָמַר ה' בַּמָּקוֹם אֲשֶׁר לָקְחוּ הַפְּלִיבִים אֶת-דָּם נָבוֹת יִלְקֹוּ
הַפְּלִיבִים אֶת-דַּמּוֹךְ גַּם-אַתָּה:

ענה על סעיף א (חובה).

- א. (1) הסבר מה ביקש אחאב מנבות. (4 נקודות)
(2) על פי הקטע, ציין שתיים מן הדמויות שסייעו לאחאב להשיג את מבוקשו. (4 נקודות)

ענה על שניים מן הסעיפים ב-ד.

- ב. קרא פסוקים 4-7 בקטע שלפניך.
(1) מהו ההבדל בין התגובה של אחאב על הסירוב של נבות ובין התגובה של איזבל על הסירוב? (2 נקודות)
(2) קרא גם מלכים א, ט"ז, 31 ואת הקטע מחוק המלך בדברים, י"ז, 18-20. מוצאה של איזבל וחוק המלך עשויים להסביר את ההבדל שצינת בסעיף (1). הסבר קביעה זו. (4 נקודות)
ג. קרא פסוקים 8-14 בקטע שלפניך.
(1) בפסוקים אלה המספר מביע בעקיפין ביקורת על הזקנים והחרים בעירו של נבות. בסס קביעה זו על שתי ראיות מפסוקים אלה, והסבר כל ראייה. (4 נקודות)
(2) האם, לדעתך, הביקורת על הזקנים והחרים מוצדקת? נמק. (2 נקודות)
ד. (1) קרא גם בראשית, ג', 11-12. הסבר כיצד אדם הראשון מסיר מעליו את האחריות למעשיו. (2 נקודות)
(2) קרא פסוק 19 בקטע שלפניך. מהו, לדעתך, הצידוק שהיה אחאב יכול להביא לפני ה' ואלהיו למעשיו, והאם יש בסיס לצידוק זה? נמק, ובסס את דבריך על הכתוב. (4 נקודות)

ויתפשו את המלך ויעלו אתו
אל מלך בבל רבלתה וידברו אתו משפט: ואת בני צדקיהו
שחטו לעיניו ואת עיני צדקיהו עוד ויאסרוהו בנחשתים
ויבאוהו בבל: ובהדש החמישי בשבעה לחדש
היא שנת תשע-עשרה שנה למלך נבכדנאצר מלך-בבל
בא נבוזראדן רב-טבחים עבד מלך-בבל ירושלם: וישרף
את-בית ה' ואת-בית המלך ואת כל-בתי ירושלם ואת-
כל-בית גדול שרף באש: ואת-חומות ירושלם סביב נתעזו
כל-חיל בשרים אשר רב-טבחים: ואת יתר העם הנשואים
בעיר ואת הנפלים אשר נפלו על-המלך בבל ואת יתר
ההמון הגלה נבוזראדן רב-טבחים: ומדלת הארץ השאיר
רב-טבחים לכרמים ולגבים: ואת-עמודי הנחשת אשר
בית-ה' ואת-המכנזות ואת-ים הנחשת אשר בבית-ה'
שברו כשדים וישאו את-נחשתם בבלה: ואת-הסירות
ואת-היעים ואת-המזמרות ואת-הכפות ואת כל-כלי
הנחשת אשר ישרתו-בם לקחו: ואת-המחתות ואת-
המזרקות אשר זהב זהב ואשר-כסף כסף לקח רב-טבחים:
העמודים ו שנים הים האחד והמכנזות אשר-עשה שלמה
לבית ה' לא-היה משקל לנחשת כל-הכלים האלה:
שמנה עשרה אמה קומתו העמוד האחד וכתרת עליו ו
נחשת וקומת הכתרת שלש אמה ושבעה ורמנים על-
הכתרת סביב הכל נחשת וכאלה לעמוד השני על-השכבה:
ויקח רב-טבחים את-שריה כהן הראש ואת-צפניהו כהן
משנה ואת-שלשת שמרי הסף: ומן-העיר לקח סרים אחד
אשר-הוא פקיד על-אנשי המלחמה וחמשה אנשים מראי
פני-המלך אשר נמצאו בעיר ואת הספר שר הצבא המצבא
את-עם הארץ וששים איש מעם הארץ הנמצאים בעיר:
ויקח אתם נבוזראדן רב-טבחים וילך אתם על-מלך בבל
רבלתה: ויך אתם מלך בבל ומיתם ברבלה בארץ חמת
ויגל יהודה מעל אדמתו: והעם הנשאר בארץ יהודה אשר
השאיר נבכדנאצר מלך בבל ויפקד עליהם את-גדליהו
בן-אחיקם בן-שפן:

וליוגבים

אמות

ענה על סעיף א (חובה).

א. קרא פסוקים 9-10, 21-22 בקטע שלפניך.

(1) באיזו שנה (לועזית) אירע החורבן המתואר בפסוקים אלה? (4 נקודות)

(2) מהו הביטוי של החורבן בתחום הדתי, ומהו ביטוי בתחום המדיני?

בסס את דבריך על הכתוב.

(4 נקודות)

ענה על שניים מן הסעיפים ב-ד.

ב. קרא פסוקים 6-7 בקטע שלפניך וגם **מלכים ב**, כ"ד, 17-18, 20.

(1) לפי המסופר **במלכים ב**, כ"ד, תאר כיצד עלה צדקיהו לשלטון. (3 נקודות)

(2) על סמך תשובתך לתת-סעיף (1), מה ההסבר האפשרי לעונש החמור והאכזרי

שהטילו הבבלים על צדקיהו? (3 נקודות)

ג. קרא פסוקים 11-12 בקטע שלפניך **ממלכים ב**, כ"ה וגם **ישעיה**, א', 23.

אפשר לטעון שבאירוע החורבן נעשה צדק עם השכבה החברתית בעם שסבלה בזמן

שממלכת יהודה התקיימה.

הסבר טענה זו, ובסס אותה על הכתובים.

ד. קרא פסוקים 13-17 בקטע שלפניך.

(1) הבא מקטע זה שתי דוגמאות לפריטים שנלקחו מבית המקדש, והסבר במה כל אחת

מן הדוגמאות שהבאת מבטאת את כאב האובדן שחש הכותב. (3 נקודות)

(2) קרא גם **עזרא**, א', 7-8, 11.

על פי הפסוקים **מעזרא**, א', מה עלה בגורלם של חלק מן הפריטים המוזכרים

בפסוקים 13-17 בקטע שלפניך? (3 נקודות)

א הדבר אשר-היה
 ב אל-ירמיהו מאת ה' לאמר: עמד בשער בית ה' וקראת
 שם את-הדבר הזה ואמרת שמעו דבר-ה' כל-יהודה
 ג הבאים בשערים האלה להשתחות ל-ה': כה-
 אמר ה' עבאות אלהי ישראל היטיבו דרכיכם ומעלליכם
 ד ואשפנה אתכם במקום הזה: אל-תבטחו לכם אל-דברי
 ה השקר לאמר היכל ה' היכל ה' היכל ה' המה: כי אם-
 היטיב תיטיבו את-דרכיכם ואת-מעלליכם אם-עשו תעשו
 ו משפט בין איש ובין רעהו: גר יתום ואלמנה לא תעשקו ודם
 ו נקי אל-תשפכו במקום הזה ואחרי אלהים אחרים לא תלכו
 ז לרע לכם: ושכנתי אתכם במקום הזה בארץ אשר נתתי
 ח לאבותיכם למן-עולם ועד-עולם: הנה אתם בטחים לכם
 ט על-דברי השקר לבלתי הועיל: הגנב ורצח ונאף והשבע
 י לשקר וקטר לבעל והלך אחרי אלהים אחרים אשר לא-
 י ידעתם: ובאתם ועמדתם לפני בבית הזה אשר נקרא-שמי
 יא עליו ואמרתם נצלנו למען עשות את כל-התועבת האלה:
 יב המערת פרצים היה הבית הזה אשר-נקרא-שמי עליו
 בעיניכם גם אנכי הנה ראיתי נאם-ה': כי לכו-נא אל-
 יג מקומי אשר בשילוי אשר שכנתי שמי שם בראשונה וראו
 את אשר-עשיתי לו מפני רעת עמי ישראל: ועתה יען
 עשיתם את-כל-המעשים האלה נאם-ה' ואדבר אליכם
 השכם ודבר ולא שמעתם ואקרא אתכם ולא עניתם:
 יד ועשיתי לבית אשר נקרא-שמי עליו אשר אתם בטחים בו
 ולמקום אשר-נתתי לכם ולאבותיכם כאשר עשיתי לשלוי:
 טו והשלכתי אתכם מעל פני כאשר השלכתי את-כל-אחיכם
 טז את כל-זרע אפרים: ואתה אל-תתפלל ובעד-
 העם הזה ואל-תשא בעדם רנה ותפלה ואל-תפגע-בי
 ז כי-אינני שמע אתך: האינך ראה מה המה עשים בערי
 יח יהודה ובחצות ירושלים: הבנים מלקטים יעצים והאבות
 מבערים את-האש והנשים לשות בעק לעשות כוונים
 למלכת השמים והסך נסכים לאלהים אחרים למען הכעסני:

יֵשׁ הָאֱתִי הֵם מִכְעָסִים נֶאֱס־הִ' הֲלוֹא אַתֶּם לְמַעַן בִּשְׁת
ב פְּנֵיהֶם: לִכְן כֹּה־אָמַר וְאָדְנִי הִ' הִנֵּה אֲפִי וְחִמָּתִי
נִתְּכָת אֶל־הַמָּקוֹם הַזֶּה עַל־הָאָדָם וְעַל־הַבְּהֵמָה וְעַל־עֵץ
הַשָּׂדֶה וְעַל־פְּרֵי הָאֲדָמָה וּבְעֵרָה וְלֹא תִכְבֶּה:

ענה על סעיף א (חובה).

א. קרא פסוקים 3-11 בקטע שלפניך.

- (1) באילו דברי שקר אנשי יהודה בוטחים? הסבר. (4 נקודות)
- (2) לעומת דברי השקר, מה ירמיהו דורש מאנשי יהודה? הסבר, ובסס את דבריך על הכתוב. (4 נקודות)

ענה על שניים מן הסעיפים ב-ד.

ב. קרא פסוקים 9-10 בקטע שלפניך וגם שמות, כ', 1-14.

- (1) הנביא ירמיהו מקשר בין חטאי העם לנאמר בעשרת הדיברות. הסבר קביעה זו, ובסס אותה על שלוש דוגמאות מן הכתובים. (4 נקודות)
- (2) מה אפשר ללמוד מן הקישור לעשרת הדיברות על חומרת המעשים של העם? (2 נקודות)

ג. קרא פסוקים 17-19 בקטע שלפניך ואת דברי י' הופמן על פסוק 18:

האלילות מתוארת כחגיגה משפחתית ולא כפולחן ממלכתי־רשמי. (י' הופמן, ירמיה, מקרא לישראל)

- (1) הסבר דברים אלה על פי פסוקים 17-18. (3 נקודות)
- (2) על פי דברי האל בפסוק 18, מהי המטרה של מעשי המשפחה? על פי פסוק 19, מה תהיה בסופו של דבר התוצאה של מעשים אלה? הסבר. (3 נקודות)

ד. קרא פסוקים 16-20 בקטע שלפניך.

- (1) לפי פסוקים אלה ירמיהו נדרש לוותר על חלק מהותי בתפקידו כנביא. פֹּרַט על מה נדרש ירמיהו לוותר. בסס את דבריך על הכתוב. (3 נקודות)
- (2) על פי פסוק 20 בקטע שלפניך, מדוע נדרש ירמיהו לוותר שציינת בתת־סעיף (1)? הסבר, ובסס את דבריך על הכתוב. (3 נקודות)

פרק שלישי — נושאי החובה (18 נקודות)

ענה על שלוש מן השאלות 6-9 (לכל שאלה — 6 נקודות).

חוק

6. קרא דברים, ט"ו, 1-6.

א
מִקֵּץ שִׁבְע־שָׁנִים תַּעֲשֶׂה שְׁמִטָּה:
ב וְזֶה דְּבַר הַשְּׁמִטָּה שְׁמוּט כָּל-פֶּעַל מִשָּׁה יָדוּ אֲשֶׁר יִשָּׂה בְּרַעְיוֹ
ג לֹא-יִגָּשׁ אֶת-רַעְיוֹ וְאֶת-אָחִיו כִּי-קָרָא שְׁמִטָּה לְהָ: אֶת-
ד הַנֶּכְרִי תִגָּשׁ וְאֲשֶׁר יִהְיֶה לְךָ אֶת-אָחִיךָ תִשְׁמַט יָדְךָ: אָפֶס
ה כִּי לֹא יִהְיֶה-בְּךָ אֲבִיזָן כִּי-בֶרֶךְ יִבְרַכְךָ ה' בָּאָרֶץ אֲשֶׁר ה'
ו אֱלֹהֶיךָ נָתַן לְךָ נַחֲלָה לְרִשְׁתָּהּ: רַק אִם-שָׁמוּעַ תִּשְׁמַע בְּקוֹל
ז ה' אֱלֹהֶיךָ לְשִׁמּוֹר לַעֲשׂוֹת אֶת-כָּל-הַמִּצְוָה הַזֹּאת אֲשֶׁר
ח אֲנֹכִי מֵצִוְךָ הַיּוֹם: כִּי- ה' אֱלֹהֶיךָ בֵּרַכְךָ כַּאֲשֶׁר דִּבַּר-לְךָ
וְהַעֲבַטְתָּ גֹיִם רַבִּים וְאֹתָהּ לֹא תַעֲבֹט וּמִשְׁלַת בְּגוֹיִם רַבִּים
י וּבְךָ לֹא יִמְשְׁלוּ:

קרא פסוקים 2-3 בקטע שלפניך.

א. מהי הסיבה לציווי לשמוט בשנת שמיטה את החוב של הרע והאח?

בסס את דבריך על הכתוב.

(2 נקודות)

ב. לאור הסיבה שציננת בסעיף א, הסבר את ההיתר לנגוש את הנכרי. (4 נקודות)

חכמה

7. קרא קהלת, א', 12-18.

אֲנִי קִהַלְתִּי הָיִיתִי מֶלֶךְ עַל-יִשְׂרָאֵל בִּירוּשָׁלַם: וְנָתַתִּי אֶת-
 לְבִי לְדָרוֹשׁ וּלְתוֹר בַּחֲכָמָה עַל כָּל-אֲשֶׁר נַעֲשֶׂה תַחַת
 הַשָּׁמַיִם הוּא | עֲנֵנִי רָע נָתַן אֱלֹהִים לִבִּי הָאָדָם לַעֲנוֹת בּוֹ:
 רָאִיתִי אֶת-כָּל-הַמַּעֲשִׂים שֶׁנַּעֲשׂוּ תַחַת הַשָּׁמַיִם וְהִנֵּה הַכֹּל
 טו הֶבֶל וְרֵעוֹת רוּחַ: מַעֲוֹת לֹא-יֻכָּל לְתַקֵּן וְחֶסְרוֹן לֹא-יֻכָּל
 טז לְהַמְנוֹת: דִּבַּרְתִּי אֲנִי עִם-לְבִי לֵאמֹר אֲנִי הִנֵּה הִגְדַּלְתִּי
 וְהוֹסַפְתִּי חֲכָמָה עַל כָּל-אֲשֶׁר-הָיָה לִפְנֵי עַל-יִירוּשָׁלַם וּלְבִי
 יז רָאָה הֲרֵבָה חֲכָמָה וְדַעַת: וְאֵתְנָה לְבִי לְדַעַת חֲכָמָה וְדַעַת
 יח הַלֵּלוֹת וּשְׂכָלוֹת יִדְעֵתִי שֶׁגִּסְזָה הוּא רַעֲיוֹן רוּחַ: כִּי בָרַב
 חֲכָמָה רַב-כָּעֵם וְיוֹסִיף דַּעַת יוֹסִיף מִכָּאוֹב:

על פי הקטע שלפניך, מהי המסקנה שהסיק קהלת בנוגע לחכמה, ומה הביא אותו למסקנה זו?
 בסס את דבריך על הכתוב.

נביאי אמת ונביאי שקר

8. קרא ירמיה, כ"ג, 25-29.

כה שִׁמְעֵתִי אֶת אֲשֶׁר-אָמְרוּ הַנְּבִאִים
כו הַנְּבִאִים בְּשֵׁם יְהוָה לֵאמֹר חֲלֹמֹתִי חֲלֹמֹתִי: עַד-מָתִי הִיָּשׁ
כו בְּלִב הַנְּבִאִים נָבְאִי הַשֶּׁקֶר וְנָבְאִי תִרְמַת לֵב: הַחֲשָׁבִים
לְהַשְׁכִּיחַ אֶת-עַמִּי שָׁמַי בַּחֲלוּמָתָם אֲשֶׁר יִסְפְּרוּ אִישׁ לִרְעֵהוּ
כח כֹּאֲשֶׁר שָׁכְחוּ אֲבוֹתָם אֶת-שְׁמִי בְּבַעַל: הַנְּבִיא אֲשֶׁר-אָתּוּ
חֲלוֹם יִסְפֹּר חֲלוֹם וְאֲשֶׁר דִּבְרִי אָתּוּ יִדְבֹּר דְּבָרִי אֱמֶת מִה-
כט לַתֵּבֶן אֶת-הַבֶּר נֹאס־ה': הֲלוֹא כֹה דִּבְרִי כֹאֲשֶׁ נֹאס־ה':
וּכְפֹטִישׁ יַפְצִץ סֶלַע:

הסבר את ההבחנה שירמיהו עושה בין נביא שקר לנביא אמת, באמצעות שני הדימויים שבפסוק 29.

בסס את דבריך על הכתוב.

/המשך בעמוד 15/

שיבת ציון

9. קרא ישעיה, מ', 11-1.

א
ב אֱלֹהֵיכֶם: דְּבַרְוּ עַל־לֵב יְרוּשָׁלַם וּקְרָאוּ אֵלֶיהָ כִּי מִלֵּאָה
צְבָאָה כִּי נִרְצָה עֹנָהּ כִּי לִקְחָהּ מִיַּד הָהָה פְּפִלִים בְּכָל־
ג חֲטָאתֶיהָ: קוֹל קוֹרֵא בַּמִּדְבָּר פִּנּוּ דֶּרֶךְ הָהָה
ד יִשְׁרֹן בְּעֶרְבָהּ מִסְלָה לְאֱלֹהֵינוּ: כָּל־גֵּיא יִנְשָׂא וְכָל־הָר וְגִבְעָה
ה יִשְׁפֹּלוּ וְהִיָּה הָעֵקֶב לַמִּישׁוֹר וְהָרִכְסִים לְבִקְעָה: וְגִלְגָּל כְּבוֹד
ו הָהָה וְרָאוּ כָל־בָּשָׂר יַחְדָּו כִּי פִי הָהָה דִּבֶּר: קוֹל
אֲמַר קוֹרֵא וְאֲמַר מֶה אֶקְרָא כָל־הַבָּשָׂר חֲצִיר וְכָל־חֲסִדּוֹ
ז כְּצִיץ הַשָּׂדֶה: יִבֶּשׂ חֲצִיר נָבֵל צִיץ כִּי רוּחַ הָהָה נִשְׁבֶּה בּוֹ
ח אֲכֹן חֲצִיר הָעֵם: יִבֶּשׂ חֲצִיר נָבֵל צִיץ וְדִבֶּר אֱלֹהֵינוּ יְקוֹם
ט לְעוֹלָם: עַל־הַר־גְּבִיָּה עַל־לֶךְ מִבְּשֶׁרֶת צִיּוֹן
הָרִימִי בִּפְתָח קוֹלְךָ מִבְּשֶׁרֶת יְרוּשָׁלַם הָרִימִי אֶל־תִּירְאִי
י אֲמַרְנִי לַעֲרֵי יְהוּדָה הִנֵּה אֱלֹהֵיכֶם: הִנֵּה אֲדֹנִי הָהָה בַּחֲזֹק
יבּוֹא וְזִרְעוּ מִשְׁלָה לּוֹ הִנֵּה שִׁכְרוּ אֶתּוֹ וּפְעַלְתּוֹ לִפְנֵי:
יא כָּרְעָה עֲדָרוֹ יִרְעָה בִּזְרְעוֹ יִקְבֹּץ טְלָאִים וּבַחֲקִיו יִשָּׂא עֲלוֹת
יִנְהַל:

הנבואה פותחת במילים: "נַחֲמוּ נַחֲמוּ עַמִּי".

ציין שתי בשורות שבאמצעותן הנביא מנחם את העם, והסבר כל בשורה.

פרק רביעי — נושאי ההרחבה (6 נקודות)

ענה על אחת מן השאלות 10-13 (6 נקודות).

חוק

10. קרא דברים, ט"ו, 12-18.

יב
 לך אחיך העבִירי או העבִיריָה ועבִדךָ שֵׁשׁ שָׁנִים וּבִשְׁנֵה הַשְּׁבִיעִת
 יג תְּשַׁלְּחֶנּוּ חֲפָשִׁי מֵעִמְךָ: וְכִי־תִשְׁלַחֲנּוּ חֲפָשִׁי מֵעִמְךָ לֹא תִשְׁלַחֲנּוּ
 יד רִיקָם: הֶעֱנִיק תַּעֲנִיךָ לוֹ מִצֵּאֲנֶךָ וּמִגִּרְנֶךָ וּמִיִּקְבֶּךָ אֲשֶׁר בִּרְכָךָ
 טו ה' אֱלֹהֶיךָ תִתֶּן־לוֹ: וְזָכַרְתָּ כִּי עֶבֶד הָיִיתָ בָּאָרֶץ מִצְרַיִם
 וַיִּפְדֶּךָ ה' אֱלֹהֶיךָ עַל־כֵּן אֲנֹכִי מִצְוֶךָ אֶת־הַדָּבָר הַזֶּה הַיּוֹם:
 טז וְהָיָה כִּי־יֹאמַר אֵלֶיךָ לֹא יֵצֵא מֵעִמְךָ כִּי אֶהְבֶּךָ וְאֶת־בֵּיתְךָ
 יז כִּי־טוֹב לוֹ עִמְךָ: וְלִקְחָתָ אֶת־הַמִּדְּעָה וְנָתַתָּהּ בְּאָזְנוֹ וּבִדְלַת
 יח וְהָיָה לְךָ עֶבֶד עוֹלָם וְאִם לֹא־מָתַתָּהּ תַּעֲשֶׂה־כֵּן: לֹא־יִקְשֶׁה בְּעֵינֶיךָ
 בְּשַׁלַּחְךָ אֹתוֹ חֲפָשִׁי מֵעִמְךָ כִּי מִשְׁנֵה שָׂכָר שְׁלִיר עֶבֶדְךָ שֵׁשׁ
 שָׁנִים וּבִרְכָךָ ה' אֱלֹהֶיךָ בְּכֹל אֲשֶׁר תַּעֲשֶׂה:

קרא את דברי יגאל אלון, שר העבודה דאז, מנאומו בכנסת:

פיצויים לעובד מפוטר הם אולי הזכות הסוציאלית הראשונה שהעובד בארץ הזאת השיג [...]

כהמשך למסורת היהודית העתיקה, שביסודה רעיון ההענקה שבתורה. (דברי הכנסת, כרך 32)

א. אפשר לומר שיגאל אלון שאב את "רעיון ההענקה" מן הקטע שלפניך בדברים.

על מה בקטע זה היה אפשר לבסס את רעיון ההענקה? בסס את דבריך על הכתוב.

(3 נקודות)

ב. על פי פסוק 18, הסבר דרך אחת שבאמצעותה המחוקק מנסה לשכנע את האדון לקיים

את החוק. (3 נקודות)

חכמה

11. קרא קהלת, ג', 18-21.

יח אִמְרָתִי אֲנִי בְּלִפְי עַל־דְּבָרָת
 בְּנֵי הָאָדָם לְבָרֶם הָאֱלֹהִים וְלִדְאוֹת שְׂהִם־בְּהִמָּה הִמָּה לָהֶם:
 יט כִּי־מִקְרָה בְּנֵי־הָאָדָם וּמִקְרָה הַבְּהִמָּה וּמִקְרָה אֶחָד לָהֶם כְּמוֹת
 זֶה בֶּן־מָוֶת זֶה וְרוּחַ אֶחָד לְכָל וּמוֹתֵר הָאָדָם מִן־הַבְּהִמָּה אֵין
 כ כִּי הַכֹּל הֵבֵל: הַכֹּל הוֹלֵךְ אֶל־מָקוֹם אֶחָד הַכֹּל הֵיחָ מִן־הָעֶפֶר
 נא וְהַכֹּל שָׁב אֶל־הָעֶפֶר: מִי יוֹדֵעַ רוּחַ בְּנֵי הָאָדָם הָעֹלָה הִיא
 לְמַעַלָּה וְרוּחַ הַבְּהִמָּה הַיֹּרֶדֶת הִיא לְמַטָּה לָאָרֶץ:

א. "וּמוֹתֵר הָאָדָם מִן הַבְּהִמָּה אֵין" (פסוק 19).

הסבר את המסקנה הזאת של קהלת, וכתוב מה הביא אותו למסקנה זו.

בסס את דבריך על פסוקים 19-20.

(3 נקודות)

ב. האם פסוק 21 בקטע שלפניך מחזק את המסקנה בפסוק 19 או מערער עליה?

נמק את דבריך.

(3 נקודות)

נביאי אמת ונביאי שקר

12. קרא ירמיה, כ"ו, 16-24.

וַיֹּאמְרוּ הַשָּׂרִים וְכָל-הָעָם
 אֱלֹהֵי-הַנְּבִיאִים אֵין-לָאִישׁ הַזֶּה מִשְׁפָּט-מוֹת כִּי
 בָשָׂם ה' אֱלֹהֵינוּ דָּבָר אֲלֵינוּ: וַיִּקְמוּ אַנְשִׁים מִזִּקְנֵי הָאָרֶץ
 וַיֹּאמְרוּ אֶל-כָּל-קָהֶל הָעָם לֵאמֹר: מִיכָּה הַמִּזְרָשְׁתִּי הִיא נְבִיא
 בִּימֵי חִזְקִיהוּ מֶלֶךְ-יְהוּדָה וַיֹּאמֶר אֶל-כָּל-עַם יְהוּדָה לֵאמֹר
 כֹּה-אָמַר ה' עֲבֹאוֹת עֵינַי שָׂדֶה תַּחֲרֹשׁ וִירוּשָׁלַם עֵינִים
 תִּהְיֶה וְהָר הַבַּיִת לְבָמוֹת יַעַר: הַהִמָּת הַמִּתְהַו חִזְקִיהוּ מֶלֶךְ-
 יְהוּדָה וְכָל-יְהוּדָה הֵלֹא יָרָא אֶת-ה' וַיַּחַל אֶת-פָּנָיו ה'
 וַיִּנָּחֶם ה' אֶל-הָרָעָה אֲשֶׁר-דִּבֶּר עֲלֵיהֶם וַאֲנַחְנוּ עֹשִׂים רָעָה
 גְּדוֹלָה עַל-נַפְשֹׁתֵינוּ: וְגַם-אִישׁ הִיא מִתְנַבֵּא בָשָׂם ה'
 אֹרִיָּהוּ בֶן-שַׁמְעִיָּהוּ מִקְרִית הַיַּעֲרִים וַיִּנָּבֵא עַל-הָעִיר הַזֹּאת
 וְעַל-הָאָרֶץ הַזֹּאת כָּל דְּבָרֵי יִרְמְיָהוּ: וַיִּשְׁמַע הַמֶּלֶךְ יְהוֹיָקִים
 וְכָל-גְּבוּרָיו וְכָל-הַשָּׂרִים אֶת-דְּבָרָיו וַיִּבְקֹשׁ הַמֶּלֶךְ הַמִּיתוּ
 וַיִּשְׁמַע אֹרִיָּהוּ וַיֵּרָא וַיְבָרַח וַיָּבֹא מִצְרַיִם: וַיִּשְׁלַח הַמֶּלֶךְ
 יְהוֹיָקִים אַנְשִׁים מִצְרַיִם אֶת-אַלְנָתָן בֶּן-עֲכָבוֹר וְאַנְשִׁים אֲתוֹ
 אֶל-מִצְרַיִם: וַיֹּצִיאוּ אֶת-אֹרִיָּהוּ מִמִּצְרַיִם וַיְבֹאֵהוּ אֶל-הַמֶּלֶךְ
 יְהוֹיָקִים וַיִּכְהוּ בַּחֲרֹב וַיִּשְׁלַח אֶת-נְבִלְתּוֹ אֶל-קְבָרֵי בְנֵי הָעָם:
 אֲךָ יָד אַחִיקֶם בֶּן-שָׁפָן הִיתָה אֶת-יִרְמְיָהוּ לְבִלְתִּי תֵת-אוֹתוֹ
 בְּיַד-הָעָם לְהַמִּיתוֹ:

בקטע זה מובאים מקרים על שני נביאים שניבאו נבואות חורבן, ועל היחס כלפיהם בעקבות

נבואתם: מקרה מיכה המורשתי ומקרה אוריהו בן שמעיהו.

איזה מן המקרים מחזק את דרישת התובעים להרוג את ירמיהו, ואיזה מהם מחזק את המבקשים להגן עליו? נמק את דבריך.

שיבת ציון

13. קרא איכה, ה', 1-16.

א זְכוֹר ה' מַה־הָיָה לָנוּ הַבֵּיט וּרְאֵה אֶת־חַרְפֹּתֵינוּ: נַחֲלָתֵנוּ
ג נִהְפַּכְהָ לְזָדִים בָּתִּינוּ לְנִכְרִים: יְתוּמִים הָיִינוּ אֵין אָב אֲמֹתֵינוּ וְאֵין
ה כְּאֶלְמָנוֹת: מִיָּמֵינוּ בִּכְסֹף שָׁתִינוּ עֵצֵינוּ בַּמַּחֲרִיר יָבֹאוּ: עַל
ו צוּאֵרֵנוּ נִרְדְּפֵנוּ יִגְעֵנוּ לֹא הוֹנַח־לָנוּ: מַעֲרִים נָתַנוּ יָד אֲשׁוּר
ז לְשַׁבַּע לַחֶם: אֲבֹתֵינוּ חָטְאוּ אֵינָם אֲנַחְנוּ עֲוֹנוֹתֵיהֶם סָבְלוּ: וְאֵינָם וְאֲנַחְנוּ
ח עֲבָדִים מְשֻׁלּוֹ בָנוּ פֶּדֶק אֵין מִידָם: בְּנַפְשֵׁנוּ נָבִיא לַחֲמֵנוּ
י מִפְּנֵי חָרֵב הַמִּדְבָּר: עוֹרְנוּ כְּתֹנֹד נִכְמְרוּ מִפְּנֵי זִלְעָפוֹת
יא רָעִב: נָשִׁים בָּעִיּוֹן עָנוּ בַּתְּלַת בְּעָרֵי יְהוּדָה: שָׂרִים בִּידָם
יג נָתְלוּ פֶּנִּי זָקִים לֹא נִהְדְּרוּ: בַּחוּרִים טָחוֹן נָשְׂאוּ וְנַעֲרִים
יד בָּעִין כְּשָׁלוּ: זָקִים מִשְׁעַר שַׁבָּתוֹ בַּחוּרִים מִנְּגִינָתָם: שַׁבָּת
טז מִשׁוֹשׁ לִפְנֵי נִהְפֹךְ לְאַבֵּל מַחוּלָנוּ: נִפְלָה עֲטָרַת רֹאשֵׁנוּ
אֲוִי־נָא לָנוּ כִּי חָטְאוּנוּ:

מול הנטייה להטיל אשמה [...] ישנם [בקטע] פסוקים המלמדים על נטילת אחריות.

(המאמר הדידקטי על איכה, ה')

הבא מן הקטע שלפניך ראייה לכל אחת משתי דרכי ההתמודדות האלה, והסבר אותה

(סך הכול – שתי ראיות).

פרק חמישי — קטע נלמד לניתוח ולהבנה (12 נקודות)

ענה על שאלה 14 — חובה ועל שתיים מן השאלות 15-17 (לכל שאלה — 4 נקודות).

קרא בראשית, י"ח, 21-1.

א וַיֵּרָא אֵלָיו ה' בְּאֵלֶיךָ מִמְּרָא וְהוּא יָשָׁב פֶּתַח-הָאֵהָל בְּחֶם
 ב הַיּוֹם: וַיֵּשָׁא עֵינָיו וַיֵּרָא וְהִנֵּה שְׁלֹשָׁה אַנְשִׁים נֹצְבִים עָלָיו וַיֵּרָא
 ג וַיֵּרָץ לִקְרֹאתָם מִפֶּתַח הָאֵהָל וַיִּשְׁתָּחוּ אֶרְצָה: וַיֹּאמֶר אֲדֹנָי
 ד אֲסֵנָא מִצָּאתִי חֵן בְּעֵינֶיךָ אֶל-נָא תַעֲבֹד מַעַל עֲבָדְךָ: יִקַּח
 ה נָא מַעֲטֵם-מִים וְרַחֲצוּ רַגְלֵיכֶם וְהִשְׁעֲנוּ תַּחַת הָעֵץ: וְאָקַחְהָ
 ו פֶּתַח-לֶחֶם וְסַעֲדוּ לַבָּכֶם אַחֲרֵי תַעֲבֹדוּ כִּי-עַל-כֵּן עֲבַרְתֶּם עַל-
 ז עֲבָדְכֶם וַיֹּאמְרוּ כֵּן תַעֲשֶׂה כַּאֲשֶׁר דִּבַּרְתָּ: וַיִּמְהַר אַבְרָהָם
 ח הָאֵהָלָה אֶל-שָׂרָה וַיֹּאמֶר מַה־רִּי שְׁלֹשׁ סְאִים קִמַּח סֹלֶת לִוְשִׁי
 ט וְעִשְׂי עֲגוֹת: וְאֶל-הַבֶּקֶר רֵץ אַבְרָהָם וַיִּקַּח בֶּן-בָּקָר רֶךְ וְטוֹב
 י וַיִּתֵּן אֶל-הַנֶּעֱר וַיִּמְהַר לַעֲשׂוֹת אֹתוֹ: וַיִּקַּח חֲמֹאֶה וְחֹלֶב וּבֶן-
 יא הַבֶּקֶר אֲשֶׁר עָשָׂה וַיִּתֵּן לַפְּנִיָּהם וְהוּא עֹמֵד עֲלֵיהֶם תַּחַת הָעֵץ
 יב וַיֹּאכְלוּ: וַיֹּאמְרוּ אֵלָיו אֵיךְ שָׂרָה אִשְׁתְּךָ וַיֹּאמֶר הִנֵּה בָאֵהָל:
 יג וַיֹּאמֶר שׁוּב אֲשׁוּב אֵלֶיךָ כְּעֵת חַיָּה וְהִנֵּה-בֵן לְשָׂרָה אִשְׁתְּךָ
 יד וְשָׂרָה שֹׁמְעֶת פֶּתַח הָאֵהָל וְהוּא אַחֲרָיו: וַאֲבָרְהָם וְשָׂרָה זָקְנִים
 טו בָּאִים בַּיָּמִים חֲדָל לַהֲיוֹת לְשָׂרָה אֶרֶח כְּנָשִׁים: וַתַּצְחַק שָׂרָה
 טז בַּקִּרְבָּה לֵאמֹר אַחֲרִי בִלְתִּי הִיטָה-לִּי עֲדָנָה וְאֲדֹנָי זָקֵן: וַיֹּאמֶר
 יז ה' אֶל-אַבְרָהָם לְמָה זֶה צָחָקָה שָׂרָה לֵאמֹר הֲאֵף אֲמַנִּם
 יח אֵלַי וְאֲנִי זָקְנָתִי: הִפְלֵא מִי ה' דְּבַר לְמוֹעֵד אֲשׁוּב אֵלֶיךָ
 יט כְּעֵת חַיָּה וּלְשָׂרָה בֵּן: וַתִּכְחַשׁ שָׂרָה וּלֵאמֹר לֹא צָחָקְתִּי כִּי
 כ יֵדָעָה וַיֹּאמֶר וְלֹא כִּי צָחָקְתָּ: וַיִּקְמוּ מִשֵּׁם הָאֲנָשִׁים וַיִּשְׁקְפוּ
 כא עַל-פְּנֵי סֹדֶם וְאַבְרָהָם הֵלֵךְ עִמָּם לְשִׁלָּחַם: וְה' אָמַר הַמִּכְסָּה
 כב אֲנִי מֵאַבְרָהָם אֲשֶׁר אֲנִי עֹשֶׂה: וַאֲבָרְהָם הָיוּ יְהִידָה לְגוֹי גָּדוֹל
 כג וְעַצּוֹם וְנִבְרָכוּ-בּו כָּל גּוֹיֵי הָאָרֶץ: כִּי יִדְעֹתִיו לְמַעַן אֲשֶׁר
 כד יַצְוֶה אֶת-בָּנָיו וְאֶת-בִּיתוֹ אַחֲרָיו וְשָׁמְרוּ דְרֹךְ ה' לַעֲשׂוֹת
 כה צְדָקָה וּמִשְׁפָּט לְמַעַן הָבִיא ה' עַל-אַבְרָהָם אֶת אֲשֶׁר-
 כו דִּבֶּר עָלָיו: וַיֹּאמֶר ה' זַעֲקֵת סֹדֶם וְעַמָּהּ כִּי-רַבָּה וְחָטְאוּתָם
 כז כִּי כָבֵדָה מְאֹד: אֲרֹדְהָ-נָּא וְאַרְאֶה הַכְּצַעֲקָתָהּ הַבָּאָה אֵלַי
 כח עֲשׂוּ-כָלָה וְאַס-לֹא אֲדַעָה:

ענה על שאלה 14 (חובה).

14. הבא מן הקטע שתי דוגמאות המראות כי אברהם הוא מארח למופת.

ענה על שתיים מן השאלות 15-17.

15. האורחים שהגיעו לאברהם נשאו שתי בשורות.

הסבר את שתיהן. בסס את דבריך על הכתוב.

16. קרא פסוק 19 בקטע שלפניך וגם **ירמיה**, ז', 6-9, 13-15.

בפסוק 19 בא לידי ביטוי הייעוד של אברהם. ייעוד זה עתיד להתממש בצאצאיו.

על פי הפסוקים **מירמיה**, צאצאי אברהם לא מימשו ייעוד זה.

הסבר במה, וכתוב מה היה דינם בשל כך.

17. בהמשך המסופר בפרק י"ח ב**בראשית**, ה' מכלה את סדום ועמורה על כל תושביהן בשל החטאים

הכבדים של התושבים.

ציין דוגמה נוספת מספר **בראשית** של עונש כליה שבו ה' מעניש ציבור שלם בשל חטאיו.

בהצלחה!

זכות היוצרים שמורה למדינת ישראל
אין להעתיק או לפרסם אלא ברשות משרד החינוך